

Kwartier maken in Batouri

In december 1982 zeg ik mijn baan als wijkverpleegkundige op, om mijn jeugddroom, ik ben op dat moment bijna 30 jaar oud, alsnog waar te gaan maken: wonen en werken in Afrika. Met een driejarig contract van de Stichting Nederlandse Vrijwilligers (SNV) op zak land ik half april 1983 op Douala Airport, Kameroen. De voorbereiding bestond uit een cursus tropische gezondheidszorg aan het Tropen Instituut in Amsterdam, gevolgd door een zesweekse (Franse) taal- en acculturatiecursus (we zouden dat nu een integratietraject noemen) in Burkina Faso.

De avondlijke hitte van Douala, vermengd met de geuren van kerosine en verschroeid gras, valt als een klamme deken op me, zodra ik de vliegtuigtrap afdaal. Het geluid van draaiende vliegtuigmotoren, vermengd met het geschreeuw van kruiers, wordt overstemd door het getjirp van ontelbare krekels. Het wordt in Douala een doorwaakte nacht, in de hotelkamer waar de temperatuur blijft steken op 30 graden. Ik vraag me tijdens die doorwaakte uren vertwijfeld af, of ik leven in deze hitte wel zal kunnen uithouden.

Na de nodige introducties in Yaoundé, de hoofdstad van Kameroen, zoals die op het SNV-hoofdkantoor en bij de Nederlandse ambassadeur, vertrek ik onder begeleiding van de SNV-regiovertegenwoordiger naar de oost-provincie. Een rit van circa 400 km over uitsluitend onverharde wegen, 'pistes' genaamd. Het is een prachtige rit, door een heuvelachtig landschap, waarin oerwoud en savanne, waar je ver over de grasvlaktes kunt kijken, elkaar afwisselen. Hier en daar passeren we kudde koeien, begeleid door herders, die op weg zijn naar Yaoundé. De mensen die langs de wegen lopen, vervoeren van alles op hun hoofd. De rit duurt uren, want de gemiddelde snelheid op die wegen is niet veel hoger dan 40 km per uur. Hier en daar hobbel je uit elkaar door de bobbel en gaten in de weg, wat behoorlijk vermoeiend is. Ik kom er al snel achter dat mijn lichte teleurstelling, dat ik in plaats van een jeep een witte Toyota Starlet als dienstauto zal krijgen, onterecht is. Op die hobbelige wegen blijkt het rijden met een vierwiel-aangedreven jeep zonder goede vering, een ware martelgang. Wat een verschil met die soepel verende Lelijke Eend die ik in Nederland reed! Die Toyota ziet trouwens vaker rood dan wit, door het vele stof van de rode aarde waarmee heel Kameroen is bedekt.

Bertoua, de provinciehoofdstad, is onze eerste pleisterplaats, het is niet veel groter dan een dorp. We overnachten er in het gastenverblijf van de missie, waar we worden verwelkomd door een Nederlandse pater. De volgende dag rijden we door naar Batouri, een levendig stadje 90 km verderop. Het wordt mijn standplaats voor de komende drie jaar, en blijkt gelukkig een minder vochtig, en daarmee veel aangenamer klimaat te hebben dan dat in Douala.

Ik krijg een woning toegewezen dat tot het departementsziekenhuis behoort, direct langs de doorgaande weg naar de Centraal Afrikaanse Republiek. Bij aankomst moet ik wel even slikken: het lijkt wel een schuur, verwaarloosd, verveloos, geen glas maar muskietengaas met luiken in de kozijnen, en de achterdeur valt bijna uit zijn sponningen. Maar vergeleken met de hutten van de plaatselijke bevolking is het een paleisje: dikke muren en het dak is bedekt met golfplaten in plaats van palmladeren, er is een douche met wastafel, een buitenom bereikbaar keukentje met zelfs een aanrecht en (meestal) stromend water, koelkast en gasfornuis. En achter het huis bevindt zich een, weliswaar verwaarloosde, tuin. Dus waar klaag ik over?

In een brief aan mijn ouders schrijf ik er op 25 mei 1983 het volgende over:

'Verder lopen er twee honden rond, lieve beesten, maar geheel bedekt met teken en wonden aan de oren, ik heb zo'n medelijden met ze, in Nederland zou de Dierenbescherming eropaf komen.

Vanaf afgelopen maandag is Marcel (de boy, zoals dat heet), systematisch het huis aan het ontsmetten. Het stikt hier van de teken en vlooien van die honden. Eén van de twee honden is er van narigheid afgelopen vrijdag aan gestorven en de andere hond heb ik maandag de (in mijn bagagekist) meegebrachte vlooienband omgedaan. Het resultaat is verbluffend, ik schat enkele honderden teekjes lagen dinsdagmorgen op het voorstraatje, dood. Dus over een poosje wil ik wel weer een nieuwe vlooienband opgestuurd krijgen, die zijn hier nl. niet te krijgen. En met een hond voor het huis voel ik me toch wel wat veiliger. Hij waakt goed. Verder stort ik me nu eerst op het werk. Daarna ga ik gordijnen naaien, kussens overtrekken en natuurlijk verven, het is nog een hele klus'.

De terrasoverkapping van palmladeren achter mijn huis wordt vernieuwd

Een paar maanden later is mijn huis onherkenbaar: de deuren en kozijnen hebben een blauw verfje gekregen, de stoelkussens zijn overtrokken met fleurige Afrikaanse pagnes en achter het huis is de terrasoverkapping van palmladeren door buurjongens vakkundig vernieuwd.

Even rust na een dag van flinke inspanningen

Op deze foto worden mijn kisten met bagage uit Nederland aan huis afgeleverd. Iedere vrijwilliger mag namelijk 1 m3 aan bagage per schip naar zijn standplaats versturen. Wat is het heerlijk om weer eens onder mijn eigen lakens te slapen!

Ria Verbeek
©Terug naar Batouri